

BOSNIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar na **jedan** od niže navedenih odlomaka:

1. (a)

Duboko je uzdahnuo i pogledao u mene kao u dijete kojem pokušavate objasniti nešto vrlo komplikovano.

— Ja se, zaista, nadam da vas bar velikim dijelom shvatam — rekao sam, istovremeno osjećajući sažaljenje i simpatiju.

- 5 Priznajem da nisam na taj način preosjetljiv. Naravno da nije čovjeku svejedno kad nešto pročita ili čuje o onom što je napisao, a to ima malo ili nikakve veze sa stvarnim. No sad ću vam pokušati nešto reći, a vi se potrudite da me čujete i razumijete koliko možete ili koliko hoćete, jer ne možete poreći da komunikacija i te kako zavisi i od toga da li neko želi i koliko mu odgovara da nas razumije. Nužno je računati na to da je tekst samo klin za čorbu, samo pomagalo, naočale,
- 10 recimo, koje će poslužiti za ovaj ili onaj način pretvaranja i prihvatanja. To je alhemija, čarobna igra, zbog koje, mora se priznati, čitanje i jeste privlačno.

- Kako vi čitate? Da li se tad javljaju slične more? Da li ste sigurni da ste baš svaku knjigu shvatili, i da li ste je mogli shvatiti i primiti izravno, onako kako je napisana? Jer, postoji mnoštvo tekstova koje ne možemo drugačije primiti nego prilagođavajući ih svom vremenu,
- 15 duhu, mogućnostima. Ne mali broj tih djela iz nekog dalekog vremena podrazumijeva kontekste življenja, kulture, civilizacije, o kojima mi teško da možemo što znati.

- I, konačno, ako se razmišlja na taj način i ide u krajnost, šta onda sa životom kao takvim? Šta sa postupcima koji gotovo nikad nisu shvaćeni onako kako treba, čija suština za većinu ostaje tajna? Šta mislite koliko li sam različitih glasova A čuo o vama i zbivanjima oko vas, a iskreno
- 20 rečeno ni jedno nisam razumio. TO je bila činjenica koja je mene užasavala, podjednako kao vas ova s pričom. Potpuno suprotne pretpostavke, pristupi, emocije.

Ali, znajte: Ne želim da vas obeshrabrim, niti ubijedim u suprotno — u tom slučaju morali biste prestati živjeti, razmišljati, činiti. A mislim da ne može biti mnogo važnije to što neko pogrešno razumije postupke naših junaka od toga da pogrešno razumije naše vlastite postupke.

Emsura Hamzić: Jerihonska ruža Svjetlost Sarajevo, 1989

1. (b)

NOVEMBAR, MAHNITANJE PO SOBAMA

Napokon: sama. Ona, i mrak u nutrini stvari.
 Mali crnci kuckaju i cokću iz starih ormara.
 Dok radi mrak, ona bi *da spava. Da sanja, možda?*
 Neće moći. Ustani, sestro, i pisma piši. Tama nije
 5 drugo
 do puko odsustvo svjetla. Pusti da mrak radi za nas.
 Umoriće se, pred zoru. I ja sam tu, preko puta
 u sebe zavaljena kao u stolicu, i nije tegobno,
 naučili su me: da orem
 10 da kopam
 da pišem i vezem
 sama po sebi,
 i da pogledom ne činim čuda!
 Stvari me obavještavaju šta se sa dragima zbiva:
 15 u mraku se pomjeri stolica — jednog između nas
 nema;
 padne sa police knjiga — eno ih, mahnitaju po
 sobama;
 zapucketa pod — ostarjeli dječaci od kuće bježe
 20 u šetnju...
 Nabranjanje — moje sabiranje... I ti se saberi.
 Lijevo od tvoga sluha je prekidač:
 nazovimo to, sestro, svjetlom.

Ferida Duraković: Mala noćna svjetiljka, Svjetlost Sarajevo, 1989